

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-136

27.2.2023

Eika Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Følgeskader etter håndverkerfeil – plutselig? – dekningstilsagn?

Sikrede kjøpte en fritidsbolig i 2016 og tegnet forsikring på bygningen samme høst. Våren 2017 ble det oppdaget omfattende råteskader i bygningen. Sikrede engasjerte firma N. til å utbedre skadene. I 2020 ble det avdekket flere feil og mangler ved arbeidene som N. hadde stått for. Manglene bestod i bl.a. feil oppbygging av bjelkelaget, som igjen førte til svikt i konstruksjonen, slik at gulvet og ytterdøren sank. Videre ble det avdekket råteskader rundt vinduene, samt fuktopptrekk i veggen. Sikrede krevde dekning for utbedring av følgeskadene etter håndverkerfeil. Hun vist bl.a. til at foretakets forsikringsagent hadde gitt henne et positivt svar hva angikk dekning. Foretaket avviste ansvar og anførte at utbedring av håndverkerfeilene ville konsumere reparasjon av følgeskadene. Foretaket anførte også at følgeskadene ikke hadde oppstått plutselig. Nemnda kom til at skadene ikke var dekningsmessige og viste blant annet til at det ikke var dokumentert at følgeskadene hadde oppstått plutselig, eller at foretaket hadde gitt et bindende dekningstilsagn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter håndverkerfeil.

Sikredes bygningsforsikring har følgende vilkår:

4.1 Fellesregler

Skade må inntreffe plutselig og uforutsett.

Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

4.3 Gass, vann og annen væske

Omfatter:

- Lekkasje (...) fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr
- (...)
- Skade ved vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng (...).
- (...)

Forsikringen omfatter ikke:

- (...)
- Skade ved sopp, råte og bakterier, uansett årsak.

4.13 Annen skade

Omfatter:

- Annen skade på bygning som ikke er nevnt i pkt. 4.2-4.11.

Forsikringen omfatter ikke:

- (...)
- Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen eller bygget, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon, eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montering.
- Skade ved vann, snø eller sand som trenger inn utenfra, med mindre dette er en følge av en erstatningsmessig bygningsskade.
- (...)
- Skade ved kondens uansett årsak.
- Skade som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte, i henhold til garanti eller annen avtale.

Videre har sikrede tegnet en "Pluss forsikring " med følgende vilkår:

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen er utvidet med "Bygning Pluss", gjelder følgende:

Samtlige ansvarsbegrensninger, sikkerhetsforskrifter og unntaksbestemmelser som er nevnt ovenfor eller i hovedvilkåret gjelder også her. Skader ved sopp og råte er unntatt uansett årsak. (...)

OMFATTER

8. Følgeskade av håndverks-/entreprenørfeil erstattes med inntil kr 300 000 ved

- feilaktig konstruksjon eller uriktig montering.
- materialfeil.
- utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.
- setninger i grunnen eller bygget.
- jordtrykk eller tele.
- mangelfull eller sviktende drenering.

Med håndverker/entreprenør menes virksomhet med eget organisasjonsnummer. Forsikringen gjelder i inntil 5 år etter at arbeidet er ferdigstilt.

OMFATTER IKKE

- Utbedring av årsaken til skaden.
- Feil og mangler som var kjent før forsikringen ble opprettet.

Sikrede inngikk i august 2019 en avtale med firma N. om råteskadesanering i fritidsboligen. Arbeidet ble ferdig i 2020. Sikrede var ikke fornøyd med N. sitt arbeid. Hun kontaktet derfor Recover AS i 2021 for en vurdering av det utførte arbeidet. Recover uttalte i sin rapport bl.a.:

Byggeteknisk kompetanse på arbeidet anses ikke å være i henhold til forskrifter og fagmessig utførelse. Understøttelse av bjelkelaget er det benyttet tegl sten, leca blokker og rester av overskudd materiell. Det ble fortsatt påvist råte i trevirke i det eksisterende bjelkelag. Istedenfor og skifte disse bjelkene i sin helhet, er det blitt felt ut deler av bunn for bjelke. Dette resulterer til svikt i konstruksjonen samt at bjelkene ikke er skjøtet videre.

(...)

I oppbyggelsen av stubbloftet er det benyttet vanlig Gran 15x145 rupanel. Over denne ligger isolasjonen rett på rupanel uten noen form for vindsperre duk. Rupanel flere steder i krypkjelleren ligger ikke sammen og har løsnet fra stubbloft lektene.

(...)

Prosjekteringsfeil og håndverkerfeil på hele bjelkelaget under soverommene.

(...)

Skadeomfang: Oppbygging av bjelkelag og stubbloft feil utført med manglende kunnskaper av bæreevne og materiell bruk.

Sikrede innhentet også en vurdering fra firma L.:

Vi mener gulvene må tas opp alt soppinfisert materiale må erstattes med nytt virke. Utførte arbeider kan ikke karakteriseres som tilfredsstillende.

Firma A. foretok befaringsav bygningen våren 2022 og uttalte bl.a. følgende i sin reklamasjonsrapport:

Det konkluderes at deler av arbeidet fremstår lite fagmessig, men ikke av den grad at dette ikke kan utbedres ihtovennevnte beskrivelse med anbefalte tiltak. Påklagede avvik som gjelder tilleggsarbeider ved terrasse tilslutning mot yttervegger og vannbrettbeslag på 2 vinduer, avkreftes av (firma N). (N) opplyser at legging av terrassebord og det tilhørende blikkløsning mot yttervegg, samt montering av vannbrettbeslag på badet og stuevindu ikke er utført av (N). På grunnlag av dette konkluderes påviste avvik, ikke å tilfalle (N) sitt ansvarsforhold.

Sikrede meldte inn håndverkerfeilene til foretaket den 11.5.22.

Foretaket avsto erstatning den 31.5.22 under henvisning til at det ikke ville foreligge følgeskader etter håndverkerfeil når selve feilene ble utbedret.

Sikrede klaget saken inn for foretaket interne klageorgan den 30.8.22. I klagen opplyste sikrede bl.a. om følgende:

10. September 2021. Vi tok kontakt med (forsikringsrådgiver) (...). Nå pensjonist. Vi oversendte alle rapporter vedlegg 1-2-3 og alle relevante opplysninger til (forsikringsrådgiver= . Basert på disse rapportene og hans samtaler med skadeavdelingen (...), fikk vi et positivt svar på at dekning Toppforsikring Pluss P10 pkt. 8, dekket dette.

Kundeombudet fastholdt foretakets avslag den 19.9.22, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 28.10.22.

Sikrede krever dekning for kostnadene til utbedring av skadene og anfører at det dreier seg om følgeskader etter håndverkerfeil. Gulvene har sunket, og det kommer kald luft og vond lukt inn i bygningen. At gulvet synker er en konsekvens av at understøttelsen av bjelkelaget ikke er godt nok. Det er brukt gammelt og råttent trevirke koblet sammen med nytt. Videre har ytterdøren sunket fordi denne er montert feil. Det har oppstått råte rundt stuevinduet som følge av at vann trekker inn her på grunn av manglende tetting. Det trekker fukt opp i veggpanelet ved terrassen fordi bjelkelaget er satt for høyt, slik at terrassegulvet kommer rett inn under veggpanelet. Isolasjon er lagt rett på rupanel uten noe form for vindsperre. Rupanel har løsnet fra stubbloftlektene flere steder, og det kommer kald luft og dårlig inn i bygningen.

Sikrede anfører også at foretakets forsikringsrådgiver har bekreftet at de aktuelle skadene var dekket under forsikringen.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at forsikringen dekker følgeskader av håndverker-/entreprenørfeil, men ikke utbedring av årsaken til feilene. Ved å reparere håndverkerfeilene i dette tilfellet vil det ikke foreligge følgeskader.

Foretaket anfører videre at sikrede ikke har dokumentert at skadene oppsto plutselig, og heller ikke at de oppsto etter at forsikringen ble tegnet.

Sikrede har vist til at tidligere forsikringsrådgiver har gitt et positivt svar hva angår dekning av de aktuelle skadene. Dette er ikke dokumentert.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for følgeskader på fritidsbolig etter håndverkerfeil.

Nemnda legger til grunn at partene er enige om at skadene er unntatt under pkt. 4.3 og 4.13 i standardforsikringen.

Sikrede krever dekning for følgeskader etter håndverkerfeil i Pluss-forsikringens pkt. 8. Denne klausulen omfatter "følgeskader" og derfor ikke utbedring av selve feilen. Det må derfor foreligge en skade som følge av de håndverksfeilene som er begått, jf. f.eks. FinKN 2017-165.

Videre er det en forutsetning at følgeskaden oppsto plutselig, jf. pkt. 4.1 i de generelle vilkårene, som også gjelder for Plussforsikringen. Formuleringen "plutselig" innebærer at skaden må inntreffe raskt, i motsetning til skade som oppstår over tid. I nemndspraksis har man lagt til grunn at skaden må oppstå i løpet av en dag for å kunne anses som "plutselig", se f.eks. FinKN 2022-312. Her består følgeskadene i at gulvet og ytterdøren har sunket, og at det har trukket fukt inn rundt stuevinduet og i veggpanelet. Fukt har igjen ført til råte. Ingen av skaderapportene omtaler tidsperspektivet for følgeskadene, men nedsynking og utvikling av råte skjer typisk over tid. Det er uansett ikke dokumentert at noen av følgeskadene har oppstått plutselig.

Råte er dessuten unntatt fra dekning.

Sikrede viser til at foretaket har gitt "positivt svar på dekning". Nemnda forstår det slik at det dreier seg om en muntlig bekreftelse fra en forsikringsrådgiver. Uten nærmere angivelse av hva som ble sagt i en slik muntlig kommunikasjon kan nemnda ikke se at en dekningsbekreftelse er tilstrekkelig dokumentert.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).